

آلاشهر او یون هوا بی

آیدین می لاس تور کورسی

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No KB/1359

ری لا مان حار مک لا می شو

ر لو رو و صا صول او صول او

دو هم لور دو صاو هم

لیر ری صا ما نو بوی یار او لیر ری

شویصد مک حرضاری اصول اصول
لهم صاور ولور لهم دو ریلید او یار بو یونم صا ریل
یاصل یاصل داغدر آرنقه بنده سبیلدی کور هم
سبیلدی زده قیز لر سبیلدی و لسه بنه ناصل دو ریم

دارالاحسان

کتابخانه

(آلشهر) (مغنیسا) (ازمیر) (اوده‌مش) (آبدین) ده بو دفعه
طوبلانیلان (۴۸) خلق تورکوسی ایله مؤسسسه‌مده پیانو و قومپوزیسون
معلمی جمال رشید بکک خلق تورکولرینه عاقد بر مقدمه‌سی حاویدر .

Kemal BATANAY
Naime BATANAY

دفتیر : ۳

QUARANTE - HUIT

CHANSONS POPULAIRES TURQUES

Recueillies

Dans les diverses provinces d'Anatolie avec une préface de

Djemat Rehid Bey

Professeur au Conservatoire de Stamboul

Fascicule - III

ترتیب و تنظیم حق محفوظدر

استانبول

شهرزاده‌باشی : اوقاف اسلامیه مطبعه‌سی

۱۹۲۷

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

(دارالاحسان) ك نشریاتی

مؤسسسه من اك مشهور تورك بستانكارلردن يادكار قالان نفيس اثرلك ضياعدن وقايه‌سی
مقصديه بونلك صلاحيتدار بر (هيئت علميه) طرفندن تدقيق ايديلوب يازيلان غايت صحيح
نوطه‌لرني طبع ايتدبرمكده اولوب شيمدی به قدر بو نوطه‌لرك (۹۸) نومروسی موقع انتشاره
قونولمشدر . بشر غروش قیابه بايزنده (شاملی اسکندر) مغازسنده صائنده بولونمشدر .

(دارالاحسان) طرفندن (قولومبیا) غراموفون و بلاق

وچالان اثرلر ياريسندن فضله‌سی نشر ايتديكمز خلق شريكلری وبرقمی مؤسسسه من طرفندن
طبع دنشر ايتدبريلان قلاسیق اثر اولق اوزره بتمش درت اولوب بونلك اسملرني اشاغی به
يازيبورز . مجموعه‌مرك انتشاری آننده مذکور بلاقلر صائیلنه چيقارلمش بولنه‌جقدر .

قلاسیق اثرلر

نوا ، پشرو ، کلهذار پشرو ، کلهذار ساز سماعیسی ، نهفت ساز سماعیسی ، شهناز آغیر
سماعی ، شهناز یوروك سماعی ، کلهذار آغیر سماعی ، کلهذار یوروك سماعی ، نوا یوروك سماعی ،
نهفت آغیر سماعی ، کلهذار بستانه ، بستانه‌نکار آغیر سماعی ، شهناز پشرو ، نهفت پشرو ، شهناز
بستانه ، بستانه‌نکار پشرو ، بستانه‌نکار ساز سماعیسی ، عجم عشیران پشرو ، شهناز ساز سماعیسی ،
بستانه‌نکار بستانه ، بستانه‌نکار یوروك سماعی ، نهفت بستانه ، نهفت یوروك سماعی ، نوا ساز سماعیسی ،
عجم عشیران بستانه ، عجم عشیران بستانه ، عجم عشیران آغیر سماعی ، عجم عشیران یوروك سماعی ،
عجم عشیران ساز سماعیسی ، نوا بستانه ، نوا آغیر سماعی ، نواکار (ایکی یلاق) عرضبار بوسه‌لاک
بستانه ، فرحفا بستانه ، ساز سماعیسی ، شوق افزا ساز سماعیسی ، شهناز وکوکل دورماز آدلی
شرقی کبی صوک اوج بارچه یوز اون بش کشیلك احتفال هیئت طرفندن چاپمشدر .

آنادولو خلق تورکولری

ببک ، غریب آنام ، قیز بیکارده ، علم کینه بازاره ، کوندوز بک زیبک ، قوزان اوغلو ،
کوندوز بک ، اولرینک اوتکی ، عمیلر ، ایجه چایر ، بنمده خاره وار ، قیدیک یوللری ،
سورمه‌لیم ، قرفیل ، یشللندی ، آمی باغلام ، اورده‌ک صوده ، فندق ، کتن کوملک ،
اکین ا کدم ، قیزیل ایرماق ، صاری کلم ، اورفه‌لی‌یم ، قره قویون ، آق قویون ، کلین هواسی ،
چادیر قوردم ، هووه‌کک بوللرنده ، کیک آوی ، اوزون اولور آفرلک بیجاشی ، قواق ، یوروك
قیزی ، عینتاب کلین هواسی ، بوتور کولر بش کشیلك بر هیئت طرفندن بلاقه چاپمش و فوق‌العاده
بر سسس بونلره رفاقت ایتمشدر .

دالال کلامی

دالال کلامی

(آلاشهر) (مقنيسا) (ازمير) (اوده مش) (آيدن) ده بو دفعه
طوپلانيان (٤٨) خلق توركوسى ايله مؤسسهمزده بيانو وقوموزيسيون
معلمى جمال رشيد بلك خلق توركولرينه تاند برمقده سنى حاويدر .

دقتر : ٣

QUARANTE - HUIT

CHANSONS POPULAIRES TURQUES

Recueillies

Dans les diverses provinces d'Anatolie avec une préface de

Djemat Rehid Bey

Professeur au Conservatoire de Stamboul

Fascicule : III

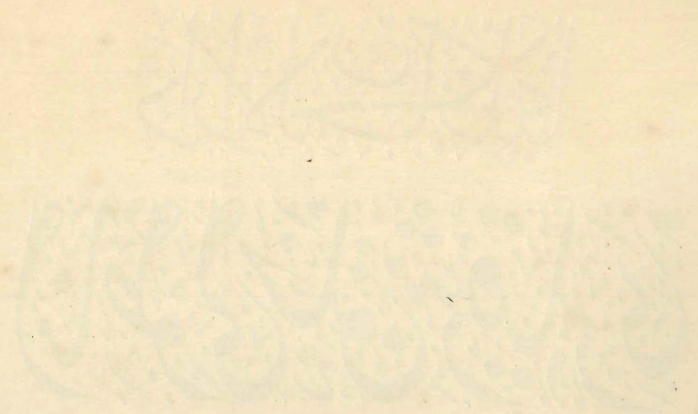
ترتيب و تنظيم حق محفوظدر

استانبول

شهرزاده باشى : اوقاف اسلاميه مطبعه سى

١٩٢٧

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

اشانول
وقاۋات

CHANGONS POPULAIRES THROUGH

جمل ايله متوالياً اظهار حیات ایدیور . بوندن باشقه او شریقلر همان متبادلاً شعره و تصویره عائد بر معنای نافذی ده محتویدرکه ذهنه معجزه کار لوحه لقا ایلر . خلق تورکولرمز بزی اکه زیاده بو صوک سبب طولایسیله علاقه دار ایتسه یریدر . و اصل تورک روحی اونلرک اولاننده آرانمایدر . زیرا خلق موسیقی عمومی و بناء علیه بوتون انسانیته شامل حسیاتی تبلیغ ایتدیکنندن هرملته خاص الوان فارقه بر طرف ایدلسه مختلف مملکتلرک فولکلورلری آراسنده کی حدود سیلنمش اولور . فی الحقیقه نشئه ، ألم ، حزن ، شطارت و هر نه شکلده اولورسه اولسون عشق و محبت - ماهیت اصلیه سی اعتباریله - دنیانک هر طرفنده عینی شیدر . آنجق هرملته کوره لونی ، «رتیم»ی وهوای محیطی ايله طرز تبلیغنده تنوع و خصوصیت پیدا ایدر . بزم موسیقیمزده بوله در؛ و اویله اولمایدر . اونکده لونی و «رتیم»ی کنندی طوراغندن قوبار؛ اقلیمنک ، ضیاسنک تأثیرینه تابع اولور؛ مملکتنمک قطعات مختلفه سنده کی محیط ایچنده ، طاعلمزک ، اووالمزک ، اورمانلرمزک و دکزلرمزک الهاماتیله بسله نیر .

مستقبلک بسته کارلری اهتکدار پاله تلری فولکلورمزک لونی ، «رتیم»ی وهوای محیطی ايله زنگینلشدیردکاری آده بو ملته و بو خلقه مخصوص اویله قوتلی آثار موسیقیه وجوده کنیره بیلیرلرکه نجه ذی حیاتی اکه اوزاق قطعه لره قادر بایلیر ؛ و هر مملکتنده تأثیر بدیی طوبولور . ده ای موسیقی صاحبی اولانلر مملکتنک لون موسیقیسیله کنندی حسیاتی مزج ایدرک انافس آثار یارادرلر . شیمدیکی حالده بزم خلق تورکولرمز بر وجود متکمل درجه سنه کله مه مشدر ؛ هنوز حال ابتدائیده در . هر مکمل اثر صنعتک تابع اولدیغی قوانین ثابت ايله ده ای آراسیتیناس ایده بیلمشدر ؛ « بولیفونی » یعنی اصوات مختلفه نکه یکدیگر یله امتزاج و اتحادی - که هر اثر موسیقیده وجودی الزمدر - الوان موسیقیه بی شدتله تقویه ایدن اورکستر اسیونله برابر وطبقی اونک کی بزم خلق تورکولرمزده هنوز جاری دکلدر . بوسبیله خلق مه لودیلرمزی ، شیمدیله ، آتیا آثار نفیسه ابداع ایتک ایچون انکشاف و توسعه محتاج بر فکر ، بر «تم» ، بر موضوع کی قبول ایدنجه هبسنی حیرانیتله تقدیر ایدرز . زیرا بونلر حائر اولدقلری محیر و سالم بر قوه الهامیه ايله هوای صافی ، طوراغک قوقوسنی ، آغاچلرک رایجه لرینی ، چیچکلرک نکه تنی ، طاع یا ماجلرندن دوکولن شالاه لرک سیریلکنی ، اسن روز کارلرک صداسنی ، سمانک رنگنی ، دهانه بیلیم ، هر شیئی فکر صنعته اخطار و اهدا ایدرلر . بوتون بر طبیعت محیطه کویونک یوره کنندن کان بوساده نغمه لده مند مجدر . چونکه کویلو فکر لرینی و قلبنی اوستنده دوغدیغی طوراغک شمیمیله طولدر ؛ حسیاتی ایسه کاملاً

تقریض

تکونی الزم اولان بویوک برشی واردرکه مطلقاً وجوده کله چکدر : تورک موسیقیه سی ؛ یعنی حسنک و بدایعک تقدیرنده عینی ایده آله ، دورلو دورلو اشکال ايله ابراز ایده بیلرک چکری مساعی بداعنده عینی تاقی به مالک بسته کارلر جمله سنک محصول دهائی اوله جق موسیقی انافس انارینک هیئت مجموعیه سی .

بوراده کی تاقی بی ایسه شویله خلاصه ایده بیلیرز :

هر اثر بداعت و طنمزک طوراغندن انتشار ایدن حرارتله جانلانه رق بوتون تورک ملته عائد حسیاتک ابدی افاده سی اولمایدر . بو هدف بردفمه اله ایدیلیرسه تورک موسیقیه سی طوغمش دیمکدر . بو طرز تفکر طوغری ایسه مستقبل موسیقیمزک مناسبی خلق تورکولرندن باشقه زده بوله بیلیرز ؛ اونلر مملکتنمک ، ملتزمک و طنمزک روحیدر ؛ قلبمه حیات و یرهن حسلری اومه لودیلرده شایان حیرت بر وضوح و صمیمیتله بالخاصه تصنعدن بری اوله رق افاده ایدلمش بولیورز . استقبالک بوتون قوموزیتورلرینه مملکتنمک حسیاتی ترنم ایده بیلیمک ایچون بومنبعدن بول بول استفاضه ایتک کفایت ایدر .

نشئه ، ألم ، حزن ، شطارت « فولکلور » مزده بویوک بر قوت ، کنیش و سالم بر تبلیغ

خلق تور کولری اوزرنده نه طرزده چالشمق لازم کله جکسندن بحث ایتیموز. چونکه بونک بیکلرجه طریق وارد؛ حتی تحدیدی بیله ممکن دکلدر. یالکنز شونی سوبایه جکز که بوتور کولر، هر حالده آرمونیک مملودیدن انبائه اعتنا ایدمک شرطیه، یا ساده جه آرمونیزه ایدیلر؛ یا خود بر «تم» کی قوللایله رق شرح و توسیع اولونور؛ و یا خود بوتون بوتون شخصی موتیفلرله قاریشیدیریلر. بواج حالده شرفینک کندینه خاص اولان لونی، «ریم» بی طبیعتی محافظه ایتمک الزمدر. قونسرو اتوارمز اناطولی هوالری جم و تلفیق ایدرک ایلریده بئشه جک بسته کارلرک وظیفه سی تسهیل ایتمشدر؛ اونلریا یه جنی اثرلرک مالز مه سی مهیا بوله جقلدر. «خلق شرفیری مجوعه سی» تخصیصاً فول کلوری یک فیضانک اولان آیدن حوالیسته عاظمه لودیلردن تشکل ایدیور. بو اثر تور کولر مزده «ریم» ک قوتی، انشادک وسعت و صحتی اثبات ایتمکده در. مثلاً ایکنجی مملودی اولان «اودونجیلر تور کوسی» تدقیق ایدر سه ک کوریز که برنجی سطرده مملودینک سکینت و قوتی «اودونجیلر آمان داغدن اودون ایندیور» کله لری اوزرنده تماماً تقرر ایتدکنک نضکره تام موقنده اوله رق کلن بر «می دیه ز» ایکنجی سطرک ابتداسنه مصادف «کوزوم یاشی آمانک آمانده دهرمه نلری دوندوریر» جمله سنده انشاده جزین بر اغیرلق کتیریور که بونکه شایان نظر بر صحت و توازن انطباعی حاصل اولور. مجوعه ایچنده بونک کی برچوق مثاللر ده اوار. مثلاً دانس هوالرینک «ریم» ی ناقابل مقاومت؛ «سودا تور کوسی» کی بعض عاشقانه پارچه لرده نوازشکار؛ درین و تهییج. والخالص حس و تفهیم ایده بیلنلر ایچون بو «اناطولی تور کولری» بر خزینه در. ایلروده کله جک داهی بسته کارلرک او قدر زنجین اولان بو عناصر بدیعی بی حسن استعمال ایله ابداع آثار ایتدکلری زمان بوتون دنیانک تقدیر و توقیرینه مظهر اولملری یالکنز ماملول دکل محققدر. و ایشته بو صورتله وجوده کله جک بلند و علوی آیده «تورک موسیقیسی» اوله جقدر.

استانبول قونسرو اتوارنده پیانو و قومپوزیسیون معلمی

جمال رشید

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

ایچنده یاشادینی طبیعتدن منبعدر. آچیق، براق هوالر اوکا نشوه؛ بولانیق، یاغورلو و قتلر ایسه حزن و کدر کتیرر؛ و اوزمان بزه «بیک» عنوانی تور کو کی بوره ک بارجالایی و مع مافیله صاف نوحلر ترنم ایدر. کویلی، شرفیلرنده اضطراباتی تصویر ایتدیکی زمان نه دن متألم اولدیغی کندی کندینه صورار کی بر تعجب صافیانه اظهار ایلر، حالبوکه کولدیکی زمان ترنمده آچیق و کینیش بر مسرت نمایاندر. بزم او کوزل خلق تور کولر مزده آچی دوشونجه لرک بری یوقدر.

طبیعت بداعتک ملهم حقیقیسی اولدینی نظریه سنه کوره هر تور کومزه بر صنف دکلسه بیله بر موقع تعیین ایتمک ممکندر. مثلاً قره دکز حوزه سنندن کلن تور کولر کثیرالوقوع فورطنه لرک، شدتلی قیشلرک، صارب طساغلرک، عظمتلی وقاراکاق اورمانلرک تأثیری آلتنده علی العاده مقوم، آچیقلی و شدتلی اولور. (اوطاغلرک خروشان سیلاری فورطنه لری، کیم بیلیر، نه فاجعه لره محنه اولمشدر؟) مع مافیله بوتور کولرده بینه دایما بر خنده نک انکشافی حسن ایدر، فقط بو تضادیده سریع الزوال اولسی سببیه بینه مؤلم بولورز. ایلیم تور کولرده حسن ایتدیکنمز آتی شطارتلردن تحصیل ایدن بو تضاد بعضی تابولورده قیر و سیاه رنگلر آراسنده کورونون مثلاً قرمیزی بر رنگک و بردیکی تأثیری حائر در. معلومدر که رسمده و شعرده اولدینی کی موسیقیده ده تضاد ک کوزل تأثیرلر پیدا ایدن بر صنعتدر.

بینه مثلاً بحر سفید الهاماتندن اولان تور کولرده کی حیات شن بر اقلیمک، آچیق بر کونشک، صاف بر سبای لا جور دینک تأثیری آلتنده دایما بدیع و لطیفدر. بوتور کولرده شمیم سودا کاری انسانی مست ایدن بیکلرجه چیچکلرک رنگ و بوینی طویارز؛ بو تأثیر ایله قلب مسرور، فکر شوخ، روح صاف اولور. مع مافیله بومه لودیلرک بعضلری جزین بر کولرک ایله آلوده در. نشئه ایچنده حزند حاصل اولان بو حسن تضاد بوقاریده کی سوبله دیکمز اتم آراسنده نشاطدن متولد تضادک ترتیب اعتباریه عکسی فقط ماهیت بدیعه جهنیه عیندر.

مرکزی اناطولینکده براق و خفیف هوای نسیمیسی اورالردن کلن تور کولرده محسوس اولور. جنوبه طوغری کیدلرکجه یاقلاشان چوللرک، قورشون کی آغیر کونشک تأثیری طوبولور. انجای وسیع نیک مستوی و چپلاق خطوطی، دوز اقلری اوتور کولرک دایما یکنسق اولان حرکت موسیقی سنده مرئی کیدره.

بو طوبوراغه خاص بر اثر موسیقی ابداع ایتمک عزمنده اولان هر بسته کاره خلق تور کولر مزده مبدول اولان بولونلر، بو «ریم» لری یکنه مطمح نظر اولمیلدر. تور کولرینی خلق ایدن کویلی، حسیاتی ایچنده یاشادینی محیطه تطبیق ایتدیکی کی بسته کارده افکار و حسیاتی او «فول کلور» ک ضیاسیله تنوپر ایتلیدر که «تورک اثر موسیقیسی» حاصل اوله بیلیمین.